

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Vrchní soud v Praze projednal v senátě složeném z předsedy JUDr. Martina Zelenky a soudců JUDr. Michaely Pařízkové a JUDr. Michala Hodouška ve veřejném zasedání konaném dne 5. prosince 2022 **odvolání obžalovaného J. D.**, narozeného xxx, **a poškozené M. K.**, narozené xxx, proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. září 2022 č. j. 3 T 7/2022 – 2654 a rozhodl takto:

Podle § 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 trestního řádu se z podnětu podaných odvolání napadený rozsudek částečně zrušuje, a to ve výroku o náhradě škody ohledně poškozených J. L., A. L., L. L., M. K. a R. K..

Podle § 259 odst. 3 trestního řádu se znovu rozhoduje tak, že obžalovaný J. D. je podle § 228 odst. 1 trestního řádu povinen zaplatit na náhradě nemajetkové újmy poškozeným 1) J. L., narozenému xxx, částku 1 200 000 Kč, 2) A. L., narozené xxx, částku 1 200 000 Kč, 3) L. L., narozenému xxx, částku 1 200 000 Kč a 4) M. K., narozené xxx, částku 342 775,15 Kč.

Podle § 228 odst. 1 trestního řádu je obžalovaný J. D. povinen zaplatit na náhradě škody poškozené M. K., narozené xxx, částku 24 049,94 Kč.

Podle § 229 odst. 1 trestního řádu se poškozená R. K., narozená xxx, odkazuje se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Jinak zůstává napadený rozsudek nedotčen.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 5. 9. 2022 č. j. 3 T 7/2022 – 2654 byl obžalovaný J. D. uznán vinným pod bodem I. výroku rozsudku zvláště závažným zločinem těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1, odst. 2 písm. h) trestního zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku, pod bodem II. přečinem poškození cizí věci podle § 228 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku, pod bodem III. zvláště závažným zločinem vraždy podle § 140 odst. 2 trestního zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku v jednočinném souběhu s přečinem nedovoleného ozbrojování podle § 279 odst. 1 trestního zákoníku, pod bodem IV. zvláště závažným zločinem vraždy podle § 140 odst. 2, odst. 3 písm. d), písm. h) trestního zákoníku, pod bodem V. přečinem nedovoleného ozbrojování podle § 279 odst. 1, odst. 2 alinea 1 trestního zákoníku, za což byl odsouzen podle § 140 odst. 3 trestního zákoníku a § 43 odst.

1 trestního zákoníku ve spojení s § 54 odst. 3 trestního zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody na doživotí, přičemž podle § 56 odst. 2 písm. b) trestního zákoníku byl pro výkon tohoto trestu zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou. Podle § 70 odst. 2 písm. a), odst. 3 trestního zákoníku byl obžalovanému uložen trest propadnutí věci a to horského jízdního kola zn. Specialized stříbrné barvy, výrobní číslo WUD092209694E, části nástrahového střelného zařízení, zajištěné v bytě č. xxx v Xxx, Xxx č. xxx - kovové pozinkované instalátérské trubky délky 282 mm, osazené závitem na zadním konci s našroubovaným kovovým víčkem, podomácku zhotovené jednoranové brokovnice ráže .12 bez výrobního čísla, sestavené ze 2 kovových pozinkovaných instalátérských trubek o průměru %“ a délce 295 mm a průměru %“ délky 180 mm se zátkou na závit, dvěma rukojetmi a šňůrkou, zajištěné při prohlídce osobního motorového vozidla tovární značky Hyundai Santa Fe barvy modré - základní, RZ xxx, pistole černé barvy označená na závěru kulatým logem a nápisem BRUNI MOD.92, kal. 9 mm, výrobní číslo 2015V070307 - made in Italy, s jedním příslušným zásobníkem a 3 kusy nábojek zn. AKBS 9 RA (psáno azbukou) stříbrné barvy - zajištěna při zadržení obž. J. D.. Podle § 228 odst. 1 trestního řádu byla obžalovanému uložena povinnost zaplatit na náhradě škody poškozeným 1) J. L., narozenému xxx, částku 1 200 000 Kč, 2) A. L., narozené xxx, částku 1 200 000 Kč, 3) L. L., narozenému xxx, částku 1 200 000 Kč, 4) M. K., narozené xxx, částku 366 825 Kč, 5) R. K., narozené xxx, částku 212 200 Kč, 6) Všeobecné zdravotní pojišťovně ČR částku 128 939 Kč, 7) Zdravotní pojišťovně Ministerstva vnitra ČR částku 6 205 Kč, 8) České správě sociálního zabezpečení, OSSZ Praha – východ, částku 34 218 Kč, 9) Krajskému ředitelství Policie ČR hl. města Prahy, Kongresová 2, 140 21 Praha 4 částku Kč 5 992 Kč, a 10) Oborové zdravotní pojišťovně zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví částku 85 858 Kč.

2. Podle skutkových zjištění městského soudu se měl obžalovaný J. D. dopustit uvedených trestných činů tím, že

I. „dne 25. 6. 2021 v 13.59 hodin, v xxx - xxx, xxx, po předchozím naplánování, v úmyslu způsobit poškození M. K., nar. xxx těžkou újmu na zdraví zohyzdění, a to zejména obličej, jež bylo motivováno zavrženíhodnou pohnutkou spočívající ve vyvolání následného psychického traumatu z daného zohyzdění a vyrazení poškozené ze společnosti a běžného způsobu života, přijel maskován na kole na parkoviště před podnik XXX xxx a.s. v xxx, kde vyčkával až do 14.55 hodin, kdy poškozená M. K. opouštěla areál, poté, kdy se přiblížila k zaparkovaným vozidlům po pravé straně od východu areálu a všimla si J. D., kterého i přes jeho maskování poznala, otočila se a rozeběhla se směrem k východu do areálu, se za ní rozběhl a následně z termohrníčku, do kterého si předtím nalil 96% kyselinu sírovou, tuto kyselinu na poškozenou vychrstl směrem do oblasti hlavy, zad, horních a dolních končetin, poté se vrátil zpět ke svému kolu a z místa odjel, poškozené se mezitím podařilo doběhnout na vrátnici podniku, kde jí byla poskytnuta první pomoc, tímto jednáním způsobil poškozené M. K., nar. xxx poleptání středně těžkého až těžkého stupně celkem na 3% tělesného povrchu charakteru popálenin II. až III. stupně na obou bérkách, v pravém podkolení, na pravém zápěstí a palci, bodově pod pravým okem a v temenní krajině hlavy, přičemž popálení III. stupně dosahovalo velikosti 1% a defekty se nacházely v pravém podkolení a na pravém bérce, tedy zranění, které si vyžádalo 22 dnů trvající hospitalizaci na Klinice popáleninové medicíny FNKV Praha, opakované operační řešení s příkládáním kožních transplantátů vzhledem k hloubce popálenin II. až III. stupně, vedoucí k ložiskové odúmrti kůže s následkem hlubšího poleptání, přičemž není vyloučeno ani trvalé zohyzdění spočívající v částečných změnách pigmentace pokožky a v jizvách po hlubokých defektech v daných lokalitách,

II. v přesně nezjištěné době v Xxx, Xxx č. xxx, v xxx, v bytě č. xxx, který obýval na základě podnájemní smlouvy ze dne 1. 12. 2017, poté, co mu byl pronajímatelkou bytu poškozenou R. K., nar. xxx, doručen dopis ohledně navýšení nájemného, přestal hradit nájem, v bytě se zdržoval i po

Shodu s prvopisem potvrzuje I.P.

zániku nájemního vztahu uplynutím sjednané doby nájmu dnem 30. 11. 2019, nereagoval na výzvy k vyklizení bytu, vyměnil zámek od vstupních dveří do bytu, a následně ze msty, poté, co bylo rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 29. 6. 2020 sp. zn. 16 C 27/2020, který nabyt právní moci dne 11. 6. 2021 ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze sp. zn. 21 Co 57/2021 ze dne 19. 5. 2021, rozhodnuto o tom, že je povinen předmětný byt vyklidit do 15 dnů od právní moci rozsudku, úmyslně zničil, poškodil a učinil neupotřebitelné celé vybavení bytu včetně jeho příslušenství, a to tak, že zcela zdemoloval nábytek bytu, navrtal do něj různé díry, rozbil jeho části neznámým tvrdým předmětem, rozbil skleněné výplně dveří a ulámал kliky od dveří, poškodil věci, sloužící k běžnému obývání včetně lustrů, na zdi a na vstupní dveře do bytu načmáral znak nacistické svastiky, dále zdi postříkal neznámou tekutinou a potřísnil větším množstvím rozbitých syrových vajec, zdemoloval kuchyňskou linku, všechno běžné zařízení bytu rozházel a poničil, tímto jednáním způsobil poškozené R. K., nar. xxx škodu převyšující částku 10.000 Kč,

III. v přesně nezjištěné době v Xxx, Xxx č. xxx, v xxx, v bytě č. xxx, po předchozím uvážení, z důvodu pomsty za zvýšení nájemného, v úmyslu usmrtit poškozenou R. K., nar. xxx, pronajímatelku předmětného bytu, u které důvodně předpokládal, že po jeho vystěhování do bytu vstoupí, a v důsledku zjištění poškození zařízení bytu si byt důkladně prohlédne za účelem zmapování způsobených škod, nainstaloval na vnitřní křídlo dveří komory nástražné střelné zařízení tak, aby z vnější strany nebylo viditelné a poškozená tak nemohla pojmout podezření, že jí při otevření dveří hrozí závažné a život ohrožující poranění, přičemž nástražné střelné zařízení nastavil tak, aby k jeho iniciaci došlo při otevření dveří v okamžiku, kdy vnější hrana dveří bude ve vzdálenosti od zárubní cca 42 cm, a současně ústí hlavně nástražného střelného zařízení bude ve vzdálenosti cca 45 až 82 cm, tento systém připevnil na dveřích ve výšce cca 171 cm tak, že ústí tohoto zařízení směřuje dolů pod úhlem cca 20° od vodorovné roviny dveří, a v případě osoby s výškou postavy 158 cm, což představuje výšku poškozené R. K., tak ústí zařízení směřuje do oblasti hlavy a krku, přičemž technické uzpůsobení nástražného střelného zařízení při použití hromadné střely (broků) na uvedenou vzdálenost vyvine takovou energii dopadajících střel, že mohou způsobit vážné až život bezprostředně ohrožující poranění, které by vzhledem ke své závažnosti vyžadovalo bezodkladnou specializovanou přednemocniční péči s následným urgentním transportem do zdravotnického zařízení s nutností operačního řešení, kdy v případě zasažení krku by mohlo dojít k poranění hrdelních žil, které jsou uloženy blíže k tělesnému povrchu, a mohlo by tak dojít k riziku rozvoje vzduchové embolie s následnou srdeční zástavou a smrtí či rozvojem pokrvácivého šoku, v případě zasažení obličeje by mohlo dojít k zasažení lícních cév a nervů, v případě zasažení ocnice by mohlo dojít k poranění oční koule s krvácením do sklivce a odchlípením sítnice, přičemž ze způsobu konstrukce nástražného střelného zařízení, jeho umístění a okolností na místě činu jednoznačně vyplývá, že tímto způsobem chtěl poškozenou R. K. usmrtit, kdy jen vlivem okolností, přímo nezávislých na jeho vůli a konání nedošlo k přímému zasažení poškozené R. K., nar. xxx ani žádné další osoby, ale dne 26. 6. 2021 okolo 11.00 hodin došlo ke zranění zasahujícího policisty pprap. R. S., nar. xxx, který společně s pprap. J. N. do předmětného bytu za souhlasu pronajímatelky vstoupil z důvodu pátrání po J. D., tímto jednáním způsobil poškozenému pprap. R. S., nar. xxx otřes vnitřního ucha vlevo lehkého stupně, projevující se přechodným oslabením sluchu a ušním šelestem, tedy zranění, které si vyžádalo ošetření ve FN Na Bulovce,

IV. dne 29. 6. 2021 v době okolo 10.40 hodin v xxx, xxx, v budově xxx, ve xxx patře, v kanceláři číslo xxx, v úmyslu usmrtit poškozenou L. L., nar. xxx, po předchozím uvážení, z důvodu pomsty za to, že mu poškozená v roce 2016 nepřiznala podporu v nezaměstnanosti a následně jej vyřadila ze seznamu zájemců o zaměstnání pro nedostavení se ve stanoveném termínu, poté, co se lstí dostal přes vrátného J. H., jemuž sdělil, že je známým L. L., kterou jde do zaměstnání překvapit,

Shodu s prvopisem potvrzuje I.P.

vstoupil do kanceláře poškozené L. L. a poté, co se jej dotázala, co pro něj může udělat, bez varování, aniž by dal poškozené jakoukoli možnost se bránit, vytáhl blíže neurčenou krátkou střelnou zbraň, s největší pravděpodobností expanzní pistolí zn. BRUNI mod. 92, černé barvy, cal. 9mm, výrobní číslo 2015 V070307, na které provedl konstrukční změny směřující ke zvýšení její účinnosti, a uzpůsobil ji pro střelbu za použití děleného střeliva - ocelového sférického projektilu, poté na poškozenou jednou vystřelil a zasáhl ji do levé strany břicha, tímto jednáním způsobil poškozené L. L., nar. xxx, zástřel na břicho vlevo, 6 cm od střední čáry a 8 cm nad předním horním trnem kyčelní kosti, se střelným kanálem jdoucím zepředu zleva shora, ostře šikmo dolů doprava dozadu a dolů, v jehož průběhu došlo k několikanásobnému průstřelu okružní a kliček tenkého střeva a dále k průstřelu pravé společné kyčelní tepny, kdy v souvislosti s tímto střelným poraněním došlo u poškozené k otoku mozku s týlním otlakovým kuželem, prokrvácení měkkých tkání v oblasti lopaty pravé kosti kyčelní, povlaku krve v dutině břišní a nedokrevnosti orgánů, což i přes včasnou vysoce specializovanou lékařskou péči vedlo ke smrti poškozené L. L., nar. xxx, z důvodu prokrvácivého šoku,

V. 1) v blíže nezjištěné době a na blíže nezjištěném místě na expanzní pistolí zn. BRUNI mod. 92, černé barvy, cal. 9mm, výrobní číslo 2015 V070307, tj. na zbrani klasifikované podle ust. § 7 zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu jako zbraň kategorie D, kterou si zakoupil dne 25. 11. 2015, provedl konstrukční změny směřující ke zvýšení její účinnosti tak, že z vývrtu hlavně odstranil vyšroubováním mosaznou vložku, která je na uvedeném místě je vsazena od výrobce a slouží ke správnému zajištění samonabíjecí funkce zbraně a zároveň zabráňuje vložení projektilu do vývrtu zbraně, odstraněním této vložky způsobil danou zbraň na vložení projektilu do vývrtu hlavně až do úrovně pevné překážky v hlavni, čímž u dané zbraně zvýšil její účinnost a uzpůsobil ji pro střelbu za použití děleného střeliva - ocelového sférického projektilu, z dané zbraně tak vyrobil zakázanou zbraň kategorie A-I podle ust. § 4a písm. a) bod 4 uvedeného zákona, neboť se z ní takto stala expanzní zbraň nedovoleného výrobního provedení a v rozporu s vyhláškou č. 162/2021 Sb. bylo možné z ní vystřelit pevný projektil, kdy za účelem dalšího zvýšení účinnosti vystřelení projektilu, tedy k použití děleného střeliva, provedl amatérskou úpravu nejméně 3 nábojek ráže 9 mm, které byly nalezeny v zásobníku dané zbraně, přičemž tyto nábojky upravil tak, že odstranil původní plastový kontejner s krytkou, uzavírající ústí nábojnice, čímž došlo ke zvýšení objemu prostoru pro prachovou náplň, a nábojky naplnil nepůvodní prachovou náplní nitrocelulóзовého prachu, takto upravenou zbraň a střelivo, tedy zbraň kategorie A-I, u sebe přechovával naposledy dne 29. 6. 2021 v 14.55 hodin v Praze xxx, kde byl zadržen, přičemž tuto zbraň s nejvyšší pravděpodobností použil dne 29. 6. 2021 v době okolo 10.40 hodin pro spáchání zločinu vraždy poškozené L. L., nar. xxx,

2) v blíže nezjištěné době a na blíže nezjištěném místě bez povolení vyrobil jednorannou brokovnici ráže 12, která svou konstrukcí odpovídá zbrani kategorie D podle ust. § 5 písm. b) zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, krátké jednorannové zbrani pro střelivo se středovým zápalem, přičemž hlavěň zbraně vyrobil z pozinkované instalatérské trubky o průměru 1/2 a o délce 295 mm s rukojetí ve vzdálenosti 80 mm od ústí hlavně, kdy vnitřní rozměry trubky umožňují vložení brokovnicového náboje ráže .12/70, tělo zbraně vyrobil z pozinkované instalatérské trubky o průměru 3/4 a délky 180 mm, ve vzdálenosti 30 mm od konce trubky připevnil kovovou rukojeť, kdy celková délka zbraně se zasunutou hlavni je 300 mm, hmotnost zbraně je 1020 g, před vlastní střelbou je třeba zbraň nabít vložním náboje do hlavně, poté mírným pohybem hlavěň zasunout do těla zbraně, k výstřelu pak dochází prudkým pohybem hlavěň proti tělu zbraně, a vlivem nárazu zápalky

Shodu s prvopisem potvrzuje I.P.

na pevný zápalník dochází k iniciaci zápalky a k výstřelu, přičemž ranivý potenciál této zbraně vychází zejména z použitého střeliva, takto bez povolení vyrobenou zbraň u sebe přechovával na různých místech, naposledy dne 29. 6. 2021 až do 14.55 hodin, kdy byl zadržen, v Praze xxx, na levém zadním sedadle osobního motorového vozidla tovární značky Hyundai Santa Fe, RZ xxx, barvy modré základní, VIN: KMHSH81WP6U095470, kde byla po jeho zadržení nalezena a následně dne 30. 6. 2021 zajištěna v rámci prohlídky tohoto osobního motorového vozidla,

3) od blíže nezjištěné doby na různých místech v Praze i jinde přechovával větší množství střeliva, kdy dne 29. 6. 2021 v 14.55 hodin v Praze xxx u sebe přechovával 3 kusy upravených brokových nábojů ráže .12/70, v sestavě - ocelové poměděné kování s dnovou ražbou 12 PAWM 12 PIONKI, osazené mosaznou zápalkou typu Gavelot-Poloxid, červeným kartonovým tělem s černým potiskem OLYMPIC MADE IN POLAND, laborované hromadnou střelou - olovenými broky o průměru 3,25 mm, přičemž tělo nábojů v místě kování zesílil izolační páskou černé barvy, kdy tato úprava sloužila k utěsnění náboje v podomácku zhotovené jednoranné brokovnici ráže 12, dále před svým zadržením dne 29. 6. 2021 v 14.55 hodin v Praze xxx, v zavazadlovém prostoru svého osobního motorového vozidla tovární značky Hyundai Santa Fe, RZ xxx, barvy modré základní, VIN: KMHSH81WP6U095470, přechovával 4 kusy upravených brokových nábojů ráže .12/70, v sestavě - ocelové poměděné kování s dnovou ražbou 12 PAWAM 12 PIONKI, osazené mosaznou zápalkou typu Gavelot - Poloxid, červeným kartonovým tělem s černým potiskem OLYMPIC MADE IN POLAND, laborované hromadnou střelou - olovenými broky o průměru 3,25 mm, upravené pro použití v podomácku zhotovené jednoranné brokovnici, dále 1 kus upraveného brokového náboje ráže .12/70, v sestavě - ocelové niklované kování, osazené mosaznou zápalkou typu W209, červeným plastovým tělem označeným lihovým popisovačem nápisem Think Bad Silí, laborovaného nepůvodní hromadnou střelou - 28 kusy olovených stříl (broků) o průměru 6 mm o celkové hmotnosti 28,6 g, dále 18 kusů různě upravených nábojek 9 mm P.A. Knall (9 mm Blanc) - 15 kusů s odříznutou krytkou a delaborovanou prachovou složí, 7 kusů s odstraněným plastovým kontejnerem, do 2 kusů vložil kovovou kuličku o průměru 8 mm, dále 4 kusy upravených nábojek ráže 9 mm P.A Knall (9 mm Blanc) s odstraněným kontejnerem s krytkou, ústí zalepené černou izolační páskou, prostor pro prachovou náplň vyplněn zápalkovou složí typu Neroxin F22, získanou delaborací z Flobertkových nábojů ráže 6 mm, dále 10 kusů neupravovaných pistolových nábojů ráže .45 AUTO, laborované celoplášťovou střelou typu FMJ, čínské výroby z roku 1993, kdy výše uvedené střelivo z hlediska zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu je střelivem pro zbraně podléhající registraci, jejich nabývání a držení je možné jen na základě příslušného oprávnění, a dále dne 25. 6. 2021 od 13.59 hodin, kdy přijel na jízdním kole před areál společnosti XXX xxx v ulici xxx, v obci Xxx - xxx, v souvislosti s útokem vůči poškozené M. K., nar. xxx, u sebe přechovával nejméně 1 kus upraveného brokového náboje ráže .12/70, v sestavě - ocelové pomosazené kování s dnovou ražbou 12 PAWAM 12 PIONKI, osazené zápalkou typu Gavelot-Poloxid s červeným kartonovým tělem a černým potiskem OLYMPIC MADE IN POLAND, laborovaný hromadnou střelou - olovenými broky o průměru 3,2 mm polské výroby značky POWAM-PIONKI, kdy tato střela byla nalezena na místě činu.

3. Proti tomuto rozsudku podali ve lhůtě uvedené v § 248 odst. 1 trestního řádu odvolání obžalovaný J. D. a poškozená M. K..

Shodu s prvopisem potvrzuje I.P.

4. Obžalovaný směřoval odvolání proti všem výrokům napadeného rozsudku. Namítl, že v trestním řízení došlo k podstatným vadám, když nalézací soud postupoval velmi povrchně a způsobem, který nemohl vést k řádnému objasnění trestné činnosti. Ve věci tak nemohlo být spravedlivě rozhodnuto za stavu, kdy soud prvního stupně odmítl všechny návrhy obhajoby na doplnění dokazování. Odepření úplného znaleckého vyšetření (posouzení) duševního stavu obžalovaného není důvodné, neboť původní znalecký posudek z oboru duševpytných věd je neúplný. Odvolatel po citaci výpovědi znalců psychiatra a psychologa u hlavního líčení konstatuje, že kromě duševní poruchy vyplývající z duševní nemoci se duševní poruchou rozumí i těžká asociální porucha osobnosti. Mezi těžké asociální poruchy osobnosti se řadí mj. neschopnost vnímat pocity druhých, nedostatek empatie, neschopnost pocitů viny, nezodpovědnost a nerespektování norem a závazků atd. Obhajoba upozorňuje, že dříve ustanovení znalci se touto možností, která by s ohledem na obžalobou předestíranou trestnou činnost obžalovaného mohla být forenzně významná, nezabývali. V případě, že bylo by možné vyvodit narušený kontakt s realitou a poznatek, že obžalovaný zpracovával vnější podněty zkresleným způsobem, byla by konstatována nepřičetnost obžalovaného, což by byla nepochybně okolnost, která by bránila nastoupení účinků, resp. odpovědnosti z trestního zákoníku. Psychózu, jakožto duševní poruchu, mohou provázet i bludy, jako např. nevyvratitelná přesvědčení, kdy z projevu obžalovaného u hlavního líčení mohlo i pro laika vyplynout, že tento trpí určitou ztrátou kontaktu s realitou, resp. realistické vidění okolního světa možná již dříve pozbyl. Obžalovaný nebyl zkoumán tak, aby poskytl součinnost, a v žádném případě nebyl vyšetřen tak, aby znalcům byl zpřístupněn např. zvukový záznam z hlavního líčení, ze kterého by se mohlo potvrdit, že trpí určitou psychózou, určitými bludy, které představují např. ono nevyvratitelné přesvědčení. Namísto je zde zmínit z hlediska hodnocení znaleckých posudků hojně citovaný náleží Ústavního soudu ze dne 30. 4. 2007 sp. zn. III. ÚS 299/06, který konkrétně ukládá orgánům činným v trestním řízení povinnost „hodnotit celý proces utváření znaleckého důkazu, včetně přípravy znaleckého zkoumání, opatřování podkladů pro znalce, průběh znaleckého zkoumání, věrohodnost teoretických východisek, jimiž znalec odůvodňuje své závěry, spolehlivost metod použitých znalcem a způsob vyvozování závěrů znalce“. Obžalovaný má za to, že při vyšetřování trestných činů je obecně elementární povinností nalézacího soudu zjistit motivaci a příčiny, které pachatele ke spáchání tvrzené trestné činnosti, resp. trestnému činu, vedly. Obžalovaný připouští, že v tomto ohledu osobně svojí výpovědí soudu příliš nepomohl, o to více se však snažil prvostupňový soud „navést“ svými návrhy na provedení konkrétních důkazů, které by bezpochyby jeho motivaci do značné míry, leckdy úplně, osvětlily. V této souvislosti je poukázáno na náleží Ústavního soudu ze dne 19. 3. 2009 sp. zn. III. ÚS 1104/08, v němž je uvedeno, že naplnění zásady práva na spravedlivý proces „je totiž neoddelitelně spjata s požadavkem transparentnosti rozhodování, spočívajícím v povinnosti důkazní postup vyčerpávajícím způsobem popsat a logicky i věcně přesvědčivým způsobem odůvodnit“. Obžalovaný dále namítá, že úhrnný trest odnětí svobody na doživotí není adekvátní ani spravedlivý, kdy se jedná o trest nepřiměřený, přehnaně přísný. K bodu I. výroku napadeného rozsudku uvádí, že nikdy neměl úmysl zasáhnout obličeji či větší část těla poškozené M. K.. Jeho původním úmyslem bylo podrazit této poškozené nohy a toliko tyto případně postříkat kyselinou. Pokud by měl v úmyslu zasáhnout horní část těla včetně obličeje, využil by momentu překvapení na jiném místě, v jinou dobu, neboť zvyklosti poškozené na to znal dostatečně. K bodu II. výroku obžalovaný podává, že soud prvního stupně vychází ze závěru, že došlo k poškození „cizí věci“ v přímé souvislosti s nároky na náhradu škody vznesenými poškozenou R. K.. Obžalovaný však namítá, že z větší části šlo o poškození „cizí věci“ ve vztahu k vlastníku domu, resp. bytové jednotky, a to Bytovému družstvu Xxx. Obžalovaný nadto dodává, že nepoškodil bytovou jednotku v tvrzeném rozsahu. K bodu III. výroku uvádí obžalovaný, že nepočítal s tím, že někdo třetí vnikne do bytu, který užíval, násilím. Dle obžalovaného šlo o nezákonný vstup. Spáchání trestného činu pod bodem IV. výroku obžalovaný popírá s tím, že k původní výpovědi byl donucen postupem policejního orgánu, a to jak fyzickým, tak psychickým nátlakem. Přechin pod bodem V. výroku obžalovaný

Shodu s prvpisem potvrzuje I.P.

uznává, pouze má za to, že jako akcesorický k ostatním výrokům je namísto též zrušit a společně rozhodnout znovu. Obžalovaný ke způsobu dokazování nalézacího soudu argumentuje tím, že některá „usvědčující“ videa jsou neprůkazná, špatné technické kvality. Soud prvního stupně dle obžalovaného nedokazoval ani podstatné okolnosti mající vliv na posouzení povahy a závažnosti činu, když nemístně zúžil množství důkazů nezbytných k prokázání tvrzených skutečností, resp. pohnutek (motivů) obžalovaného. Dle obžalovaného zůstalo mimo jiné nevyjasněno, ze kdy a na jakém oblečení bylo vůbec možné detekovat soudem prvního stupně tvrzené povýštelové zplodiny. V rovině fikce zůstává tvrzení státní zástupkyně, že v budově Úřadu práce si obžalovaný připravil pistoli ve výtahu. Motiv pomsty na úřednici úřadu práce je nepřiléhavý, když obžalovanému byla v květnu 2017 přiznána podpora 96 000 Kč. Z podkladů v trestním spisu lze učinit závěr, že neobstojí výpověď poškozené M. K., že obžalovaného do doby vzájemné mailové korespondence neznala. Obžalovaný zmiňuje i soudem prvního stupně akcentovaný důkaz stopou DNA z klobouku, ačkoli pachatel měl mít čepici s kšiltem, nikoli klobouk. Taktéž je nevýznamná stopa DNA z umělého plnovousu, když pachatel útoku kyselinou měl dle výpovědi pouze knír. Zcela nepřesvědčivé jsou usvědčující výpovědi osob, které se v den smrti úřednice L. nacházely na předmětném úřadu práce a jež měly „poznat“ obžalovaného i přes kšiltovku a respirátor, které měl mít pachatel údajně na sobě. Obžalovaný se brání též zmínění pachové stopy coby důkazního prostředku (bod 75. odůvodnění rozsudku), neboť tento důkazní prostředek má v souladu s judikaturou Ústavního soudu za nevěrohodný a není ani jasno, jakým způsobem a za čí účasti měla proběhnout samotná pachová identifikace. Za zcela fiktivní „scénář“ označuje obžalovaný příběh v bodě IV. výroku, jak jej vykresluje prvostupňový soud v bodu 94. odůvodnění rozsudku. Trest propadnutí věci je zmatečný, přinejmenším pokud se týká propadnutí v rozsudku specifikovaného horského kola, neboť podle trestního zákoníku platí, že takový trest lze uložit toliko ve vztahu k věci, které bylo užito k spáchání trestného činu nebo která byla k spáchání trestného činu určena a jen tehdy, jde-li o věc náležející pachateli. K soudem prvního stupně uložené povinnosti uhradit poškozeným specifikovaným (po body 1) až 10) konkretizované částky se obžalovaný brání tím, že v této oblasti adhezního řízení bylo zvláště možno seznat horečnou snahu soudu příslušné nároky „protlačit“ do rozsudku cestou nejmenšího odporu. Obžalovaný namítá, že nalézací soud ani nezjišťoval, zda návrhy poškozených splňují formální náležitosti kladené na podání obecně a dále další zákonné podmínky, mj. uvedení důvodu a vyčíslení výše činěného nároku. Ve vztahu k poškozeným ad 1) až ad 3) se prvostupňový soud nedůvodně spokojil s podkladem v podobě jakéhosi čestného prohlášení, nárok ad 4) vznesený poškozenou M. K. městský soud nepřezkoumával vůbec, k nároku ad 5) obžalovaný již výše namítl, že soud prvního stupně připustil, že obžalovaný poškodil „cizí věc“, resp. poškodil majetek osoby R. K.. Obžalovaný však tvrdí, že z větší části šlo však o poškození „cizí věci“ ve vztahu k vlastníku domu resp. bytové jednotky, a to Bytovému družstvu Xxx. Krom toho obžalovaný setrvává na tom, že nepoškodil bytovou jednotku v tvrzeném rozsahu. Ohledně poškozených ad 6) až ad 10) platí shodně jako u poškozených ad 1) až ad 5), že se s jejich nároky vypořádal nalézací soud zcela povrchně, aniž by zohlednil povinnost uvést, o jaké předpisy se ten který konkrétní nárok opírá. Ze všech výše uvedených důvodů obžalovaný závěrem navrhuje, aby Vrchní soud v Praze jako soud odvolací napadený rozsudek v plném rozsahu zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k doplnění dokazování a novému rozhodnutí ve věci.

5. Poškozená M. K. směřovala opravný prostředek proti výroku, jímž byla podle § 228 odst. 1 trestního řádu obžalovanému uložena povinnost zaplatit na náhradě škody této poškozené částku 366 825 Kč. Jmenovaná nenamítla a nezpochybnila celkovou výši přiznané náhrady, nýbrž pouze fakt, že samotné odškodnění nedostatečně vystihuje následky trestního jednání obžalovaného v právní sféře poškozené, a je tedy věcně nesprávné. Poškozené vznikla materiální škoda ve výši 24 049,94 Kč a nemateriální škoda ve výši 253 433,15 Kč za následky ve sféře fyzického ublížení na zdraví a nemateriální škoda ve výši 89 342 Kč za následky ve sféře psychického ublížení na zdraví, kteréžto náhrady je třeba v rozsudku diferenciovat. Závěrem proto navrhuje, aby odvolací

Shodu s popisem potvrzuje I.P.

soud v napadeném výroku rozsudek zrušil a sám rozhodl v intencích podaného odvolání.

6. Vrchní soud v Praze z podnětu podaných odvolání přezkoumal podle § 254 odst. 1 trestního řádu v napadeném rozsudku zákonnost a odůvodněnost všech výroků, jakož i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a dospěl k následujícím závěrům.

7. V řízení, které předcházelo napadenému rozsudku, byly provedeny řádným způsobem veškeré důkazy významné pro objasnění skutečného stavu věci při dodržení všech zákonných ustanovení, jimiž se má zabezpečit právo obžalovaného na řádnou obhajobu. Provedené dokazování je proto úplné a řízení předcházející napadenému rozsudku nevykazuje takové procesní vady, na něž by bylo nutno reagovat postupem podle § 258 odst. 1 písm. a) trestního řádu.

8. Odvolací soud má za to, že nalézací soud nepochybil, pokud v hlavním líčení přečetl podle § 211 odst. 2 písm. a) trestního řádu protokol o výslechu svědkyně M. K. z přípravného řízení. Jmenovaná po svém předvolání k hlavnímu líčení předložila lékařskou zprávu od své praktické lékařky, podle níž není doporučena její osobní účast a její výslech u soudu. Setkání s obžalovaným nebo jakákoli konfrontace s ním, byť i nepřímo, by vzhledem ke způsobu provedení útoku na pacientku a především jejím vážným následkům na fyzickém i duševním zdraví mohly být spouštěčem další psychické dekompenzace nebo spouštěčem posttraumatického syndromu.

9. Podle § 211 odst. 2 písm. a) trestního řádu se protokol o výpovědi spoluobžalovaného nebo svědka přečte také tehdy, byl-li výslech proveden způsobem odpovídajícím ustanovení tohoto zákona a taková osoba m. j. onemocněla chorobou, která natrvalo nebo po dohlednou dobu znemožňuje její výslech.

10. U zvláště zranitelných obětí trestných činů, kteréžto postavení poškozené M. K. s ohledem na to, že se jednalo o trestný čin, který zahrnoval násilí i pohružku násilím, přičemž existuje zvýšené nebezpečí způsobení druhotné újmy zejména s ohledem na její psychický zdravotní stav, ale i na vztah k osobě podezřelé ze spáchání trestného činu, v projednávané kauze nesporně přísluší, je třeba ve smyslu § 20 odst. 3 zák. č. 45/2013 o obětech trestných činů šetřit jejich práva a povinnosti. Jestliže výslech této poškozené za účasti obhájce byl v přípravném řízení po obsahové i formální stránce evidentně proveden tak, že později nemusí být opakován, nepostupoval při provádění tohoto důkazu nalézací soud v rozporu se zákonem. Výpověď svědka J. L., byť byla přečtena za stejných podmínek jako výpověď poškozené M. K., není pro samotné meritorní rozhodnutí nijak podstatná, a nemá tak po obsahové stránce žádný vliv na správnost napadeného rozhodnutí.

11. Městský soud v Praze vedl dokazování způsobem a v rozsahu předpokládanými v ustanovení § 2 odst. 5 trestního řádu, když správně postupoval tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a při svém rozhodování z takto zjištěného stavu vycházel. Městský soud náležitým způsobem odůvodnil, proč v posuzované trestní věci odmítl v určitých položkách doplnit dokazování podle návrhů obžalovaného. Vrchní soud v Praze se s tímto postupem Městského soudu v Praze plně ztotožňuje, přičemž jako soud odvolací rovněž, oproti obhájce, neshledává potřebu dokazování jakkoli rozšiřovat a doplňovat, neboť v nezbytném rozsahu bylo prokázáno, že se staly skutky, v nichž jsou spatřovány trestné činy, že tyto skutky spáchal obžalovaný, případně z jakých pohnutek, když náležitým způsobem byly objasněny též podstatné okolnosti mající vliv na posouzení povahy a závažnosti činu, podstatné okolnosti k posouzení osobních poměrů obžalovaného, podstatné okolnosti umožňující stanovení následku, výše škody způsobené trestným činem a bezdůvodného obohacení i okolnosti, které vedly k trestné činnosti nebo umožnily její spáchání (srov. § 89 odst. 1 trestního řádu). Na tomto místě odvolací soud zdůrazňuje, že rozsah dokazování není bezbřehý, ale je limitován zjištěním skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Provádění dalších důkazů požadovaných v průběhu

Shodu s prvopisem potvrzuje I.P.

dosavadního řízení i v odvolání by bylo jen duplicitní, a tedy nadbytečné. Znalecké posudky z odvětví psychiatrie a psychologie byly vypracovány renomovanými znalci a jde o standardní expertízy se všemi jejich náležitostmi. Z podaných posudků je seznatelné, ze kterých zjištění znalci vycházeli, jakou cestou k těmto zjištěním dospěli a na základě jakých úvah došli ke svým závěrům. Vrchní soud si je samozřejmě vědom toho, že znalecký posudek je třeba hodnotit jako jakýkoli jiný důkaz, nicméně jestliže je tento důkaz zpochybňován pouze laickými stanovisky a dezinterpretací některých údajů, pak takové argumenty nelze vyslyšet. Ohledně těchto posudků i po výslechu jejich zpracovatelů v hlavním líčení nelze mít totiž ani přes jejich kritickou analýzu ze strany obhajoby rozhodně žádné pochybnosti o jejich správnosti, jasnosti či úplnosti. Nespokojenost jedné z procesní stran se závěry posudku ještě neznamená jeho vadnost. Jiný znalec se přitom ve smyslu § 109 trestního řádu přibere pouze tehdy, jsou-li pochybnosti o správnosti stávajícího posudku nebo je-li tento posudek nejasný nebo neúplný. Odvolací soud na závěr této pasáže pouze dodává, že zlo a nenávisť vyvěrající z nepříznivých osobnostních a povahových rysů nelze stavět na roven nepřičetnosti.

12. Ve vztahu k významným skutkovým okolnostem postupoval nalézací soud ve smyslu ustanovení § 2 odst. 6 trestního řádu, když v souladu s procesní zásadou volného hodnocení důkazů zhodnotil provedené důkazy na podkladě svého vnitřního přesvědčení, které bylo založeno na uvážení všech okolností případu, jak jednotlivě, tak i v jejich souhrnu a ve vzájemných souvislostech. Své postupy, na podkladě nichž k těmto závěrům dospěl, městský soud v odpovídajících pasážích odůvodnění rozsudku zdůvodnil v nezbytné míře tak, jak mu to ukládá ustanovení § 125 trestního řádu. Vrchní soud v Praze se proto se skutkovými závěry Městského soudu v Praze ztotožňuje a na tyto závěry rozvedené v odůvodnění napadeného rozsudku odkazuje, byť napadenému rozsudku je možno z hlediska § 125 trestního řádu vytknout, že do bodu 90. a stránky 51. odůvodnění jde v podstatě pouze o výčet důkazů a jejich líčení, a teprve zbývající pasáž obsahuje hodnotící úvahy.

13. V posuzované věci nicméně zůstává nesporným a nezpochybnitelným, že pachatelem projednávaných trestných činů byl obžalovaný J. D.. Ve smyslu ustanovení § 126 písm. d) trestního řádu nalézací soud také patřičným a důkladným způsobem posoudil a stanovil, že je obžalovaný za předmětný skutek plně trestně odpovědný.

14. Hlavní odvolací námitkou obžalovaného přesto zůstává, že v projednávané trestní věci nebyla beze všech pochybností objasněna a vyřešena otázka jím dovozované nepřičetnosti. Jde však o obhajobu uplatněnou již v průběhu hlavního líčení, již se nalézací soud dostatečně zabýval, když v bodě 19. odůvodnění napadeného rozsudku uvedl, na základě čeho se nelze této okolnosti vylučující protiprávnost činu domáhat. Jak již bylo odvolacím soudem řečeno o tři odstavce výše, obžalovaný byl znalecky zkoumán a psychiatrická expertiza jednoznačně uzavřela, že v době páchaní všech trestných činů měl ovládací i rozpoznávací schopnosti plně zachovány.

15. Důkazní situace stran jednotlivých skutků je rovněž nezpochybnitelná. V bodě I. výroku obžalovaného usvědčuje poškozená M. K.. V bodě II. a III. je jako jediný a výlučný nájemník obžalovaný usvědčován protokolem o ohledání místa činu, výpovědí zasahujících policistů a balistickou expertizou. V bodě IV. obžalovaného usvědčuje svědek J. H. Spáchání skutku pod bodem V. obžalovaný plně doznává. Kromě tohoto konkrétního doznání nelze nicméně přehlédnout, že i ve vztahu ke všem ostatním skutkům je z projevu a vyjádření obžalovaného (kupř. „kdyby nebylo K., žila by L.“) zřejmé, že obžalovaný jejich spáchání nepopírá, resp. že se nedistančuje od toho, že byl jejich pachatelem, když naopak citované prohlášení je možno považovat za sice strohé, nicméně kvalifikované přiznání. Stran ostatních námitek obhajoby k důkazní situaci lze konstatovat, že další důkazy jsou jen důkazy podpurnými, které doplňují důkazy přímé a obžalovaného jednoznačně usvědčující.

Shodu s prvopisem potvrzuje I.P.

16. Stran úmyslu obžalovaného pod bodem I. výroku napadeného rozsudku je zjevné, že k většímu poleptání nedošlo jen díky duchapřítomnosti poškozené M. K. a jejímu úhybnému manévru. Obhajobě obžalovaného, že chtěl potřísnit jenom její nohy, nelze uvěřit nejen s ohledem na to, že při útěku poškozené vychrstl obsah termohrníčku směrem do oblasti hlavy, zad, horních a dolních končetin, ale v neposlední řadě i z toho důvodu, co provedl ostatním poškozeným. K bodu II. výroku odvolací soud poznamenává, že pro účely právního posouzení je podstatné, že minimálně nábytek, a věci sloužící k běžnému obývání a užívání včetně lustrů, u nichž výše škody nepochybně přesáhla částku 10 000 Kč, byly ve vlastnictví poškozené R. K., přičemž na její konto šlo i vyklizení a nové vymalování byt. Namítá-li obžalovaný, že nepoškodil bytovou jednotku v tvrzeném rozsahu, pak zcela pomíjí, že byl jediným podnájemníkem bytu a že nikdo kromě něj jako pachatel skutečně nepřichází v úvahu. Obhajoba obžalovaného k bodu III. výroku, že nepočítal s tím, že někdo třetí vnikne do bytu, který užíval, násilím, je bezpředmětná, neboť omyl v předmětu útoku (tedy v osobách figurujících v spáchaném činu - error in persona) nemá v zásadě pro pachatele žádný právní význam, když podstatným zůstává, že úmyslem obžalovaného bylo usmrtit jiného. Odvolací soud nesdílí názor obhajoby, že spáchání trestného činu pod bodem IV. výroku obžalovaný popírá, kdy v tomto ohledu je možno odkázat na argumentaci o odstavec výše.

17. K dalším námitkám obsaženým v odvolání případně v konečném návrhu obžalovaného považuje odvolací soud za potřebné uvést, že motivace obžalovaného je bez jakýchkoli pochybností zřejmá již jen z toho, jakým osobám a v jakém vztahu k němu chtěl ublížit na zdraví, resp. koho chtěl usmrtit. Ostatně pohnutka spočívající „ve vyvolání následného psychického traumatu z daného zohyzdění a vyřazení poškozené ze společnosti a běžného způsobu života“, tj. snaha pomstít se, rozvedená pod bodem I. výroku napadeného rozsudku, je pokud jde o pomstu vyjádřená ve skutkových větvích i pod body II, III. a IV., kde je uvedeno „ze msty“, resp. „z důvodu pomsty za zvýšení nájemného“, resp. „z důvodu pomsty, že mu poškozená v roce 2016 nepřiznala podporu v nezaměstnanosti a vyřadila jej ze seznamu zájemců o zaměstnání“.

18. Správným skutkovým zjištěním dal nalézací soud, až na výjimku blíže rozvedenou dále v pasáži týkající se výroku o trestu, patřičný výraz i v použité právní kvalifikaci. Obžalovaný J. D. byl po právu uznán vinným pod bodem I. výroku rozsudku zvláště závažným zločinem těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1, odst. 2 písm. h) trestního zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku, pod bodem II. přečinem poškození cizí věci podle § 228 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku, pod bodem III. zvláště závažným zločinem vraždy podle § 140 odst. 2 trestního zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku v jednočinném souběhu s přečinem nedovoleného ozbrojování podle § 279 odst. 1 trestního zákoníku, pod bodem IV. zvláště závažným zločinem vraždy podle § 140 odst. 2, odst. 3 písm. d), písm. h) trestního zákoníku, pod bodem V. přečinem nedovoleného ozbrojování podle § 279 odst. 1, odst. 2 alinea 1 trestního zákoníku. V podrobnostech je možno v tomto směru odkázat na odůvodnění napadeného rozsudku. Výrok o vině byl proto shledán odvolacím soudem zákonným a plně odůvodněným.

19. Bez závad byl po věcné stránce shledán i výrok o trestu. Úhrnný výjimečný trest odnětí svobody na doživotí nelze v žádném případě považovat za trest nezákonný či nepřiměřený, když pouze takový by mohl z podnětu odvolání obžalovaného Vrchní soud v Praze korigovat ve smyslu ustanovení § 258 odst. 1 písm. d), e) trestního řádu.

20. Městskému soudu v Praze je nicméně nutno vytknout, že, na rozdíl od odůvodnění, ve výroku rozsudku neoznačil tento trest jako trest výjimečný, a to přesto, že jinak správně použil ustanovení § 54 odst. 3 trestního zákoníku. Jedná se však pouze o formální nedostatek, k jehož odstranění postačuje tato výtkna.

Shodu s prvopisem potvrzuje I.P.

21. Podstatnějším stran odůvodnění uložení tohoto trestu zůstává, které z podmínek stanovených v § 54 odst. 3 trestního zákoníku byly splněny.

22. Podle § 54 odst. 3 trestního zákoníku „trest odnětí svobody na doživotí může soud uložit pouze pachateli, který spáchal zvláště závažný zločin vraždy podle § 140 odst. 3, nebo který při spáchání zvláště závažného zločinu obecného ohrožení podle § 272 odst. 3, vlastizrady (§ 309), teroristického útoku podle § 311 odst. 3, teroru (§ 312), genocidia (§ 400), útoku proti lidskosti (§ 401), použití zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje podle § 411 odst. 3, válečné krutosti podle § 412 odst. 3, perzekuce obyvatelstva podle § 413 odst. 3 nebo zneužití mezinárodně uznávaných a státních znaků podle § 415 odst. 3 zavinil úmyslně smrt jiného člověka, a to za podmínek, že a) takový zvláště závažný zločin je mimořádně závažný vzhledem k zvláště zavrženíhodnému způsobu provedení činu nebo k zvláště zavrženíhodné pohnutce nebo k zvláště těžkému a těžko napravitelnému následku a b) uložení takového trestu vyžaduje účinná ochrana společnosti nebo není naděje, že by pachatele bylo možno napravit trestem odnětí svobody nad dvacet až do třiceti let“. Trestní zákoník tedy předepisuje kumulativní splnění tří podmínek, v případech posledních dvou v různých alternacích.

23. Městský soud v bodě 96. odůvodnění napadeného rozsudku správně uzavírá, že obžalovaný spáchal zvláště závažný zločin vraždy podle § 140 odst. 3 trestního zákoníku. Dále uvádí, že se obžalovaný dopustil závažné trestné činnosti s extrémně vysokou společenskou škodlivostí s ohledem na způsob provedení trestných činů a že tento zvláště závažný zločin je mimořádně závažný k zvláště zavrženíhodné pohnutce. Konečně má za to, že uložení trestu doživotí vyžaduje i účinná ochrana společnosti a že jeho jednání bylo zcela bezcitné a navíc dlouhodobě plánované, což vylučuje možnost jeho nápravy trestem v rozmezí mezi 20 až 30 lety trestu odnětí svobody.

24. Vrchní soud uvádí, že ohledně první podmínky je spáchání zvláště závažného zločinu vraždy podle § 140 odst. 3 trestního zákoníku obžalovaným J. D. nezvratné a neoddiskutovatelné.

25. Ohledně druhé, a to alternativně stanovené podmínky, a sice že takový zvláště závažný zločin je mimořádně závažný vzhledem k zvláště zavrženíhodnému způsobu provedení činu nebo k zvláště zavrženíhodné pohnutce nebo k zvláště těžkému a těžko napravitelnému následku, odvolací soud zastává názor, že způsob provedení činu trestním zákoníkem požadovaný znak pro uložení výjimečného trestu na doživotí nenaplňuje, neboť zvláště zavrženíhodný způsob provedení činu záleží na povaze jednání, charakterizuje objektivní stránku činu a může se projevit např. ve vyšší míře surovosti, zákeřnosti, zvláštní lsti nebo brutality či zvrhlosti při provedení činu, než jaká bývá obvykle s takovým činem spojena, nebo ve zvláštních útrapách oběti. Usmrcení jedním výstřelem z pistole proto ani přes všechny související okolnosti nelze považovat za zvláště zavrženíhodný způsob provedení činu. Jen pro úplnost není na tomto místě od věci připomenout, že posuzovaný trestný čin nepřivodil ani zvláště těžký a těžko napravitelný následek, neboť tento znak předpokládá nenapravitelnou nebo jen velmi obtížně napravitelnou poruchu na nejvýznamnějších zájmech chráněných tím ustanovením zákona, proti kterému byl namířen čin pachatele, u něhož lze uložit trest odnětí svobody na doživotí. Například u trestného činu vraždy to může být úmyslné usmrcení většího počtu lidí, než postačuje podle § 140 odst. 3 písm. a) trestního zákoníku. Pokud však smrt jedné osoby je pojmovým znakem trestného činu, pak tento následek sám o sobě nemůže být považován za zvláště těžký a těžko napravitelný ve smyslu požadavku uvedeného v § 54 odst. 3 písm. a) trestního zákoníku.

26. Ve shodě se soudem prvního stupně má nicméně odvolací soud za to, že projednávaný zvláště závažný zločin je mimořádně závažný vzhledem k zvláště zavrženíhodné pohnutce, a to přesto, že tato pohnutka nenalezla svůj odraz v právní kvalifikaci jak u tohoto trestného činu pod bodem IV. výroku, tak i u pokusu trestného činu vraždy pod bodem III.

Shodu s prvopisem potvrzuje I.P.

27. Podle § 140 odst. 2 trestního zákoníku, kdo jiného úmyslně usmrtí po předchozím uvážení, bude potrestán odnětím svobody na dvanáct až dvacet let. Podle § 140 odst. 3 písm. j) trestního zákoníku odnětím svobody na patnáct až dvacet let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 kromě dalšího z jiné zavrženíhodné pohnutky.

28. Za zavrženíhodnou pohnutku se obecně v případě usmrcení jiného považuje pohnutka, která odráží absolutní neúctu pachatele k hodnotě lidského života, jeho bezcitnost, nemorálnost, sexuální zvrácenost či zvrhlost, např. usmrcení dětí matkou ve snaze pomstít se bývalému manželovi, usmrcení prostitutky v rámci zvráceného pohlavního styku, usmrcení vojáka v rámci tzv. šikany, usmrcení člena gangu za ztrátu zásilky drog apod.

29. Za zvlášť zavrženíhodnou pohnutku se považuje pohnutka, která je v příkrém rozporu s občanskou morálkou a svědčí zpravidla o morální zvrhlosti, bezcitnosti, bezohledném sobectví a pohrdavém postoji k lidskému životu, např. může jít o usmrcení svědka z obavy před vyjádřením dříve spáchané trestné činnosti, o ziskuchtivost, pomstychtivost a další pohnutky, které svědčí o morální zvrhlosti a bezcitnosti pachatele (R 41/1976, R 16/1986, R 37/2005). Zvlášť zavrženíhodná pohnutka je také přitěžující okolností podle § 42 písm. b) trestního zákoníku. V případě, kdy je současně znakem at' již základní, nebo kvalifikované skutkové podstaty, nebude možné k ní jako k přitěžující okolnosti přihlídnout (zákaz dvojího přičítání podle § 39 odst. 4 trestního zákoníku). Nebrání to však tomu, aby k intenzitě naplnění tohoto zákonného znaku bylo přihlídnuto při ukládání trestu v rámci trestní sazby (R 45/1972-I). Jednou z podmínek pro uložení výjimečného trestu na doživotí podle § 54 odst. 3 trestního zákoníku je, že vzhledem k zvlášť zavrženíhodné pohnutce je spáchaný zločin mimořádně závažný (uvedený znak bude naplněn s mimořádnou intenzitou).

30. Orgánům dosud činným v posuzovaném trestním řízení je tak možno vytknout, že kromě skutku pod bodem I. výroku rozsudku nekvalifikovaly spáchání zločinů vraždy činů ze zvlášť zavrženíhodné pohnutky v bodech III. a IV. výroku, zejm. jestliže onu pomstychtivost vyjádřily ve skutkových zjištěních. Tato vada nedostatečným právním posouzením je však neodstranitelná, neboť odvolání proti výroku o vině podal toliko obžalovaný a z podnětu takového odvolání není možno změnit rozsudek v jeho neprospěch.

31. Na druhou stranu podle názoru odvolacího soudu tento nedostatek nijak nebrání stran ukládání trestu za trestný čin pod bodem IV. výroku rozsudku aplikaci ustanovení § 54 odst. 3 trestního zákoníku, pokud jde o závěr, že takový zvlášť závažný zločin je mimořádně závažný k zvlášť zavrženíhodné pohnutce.

32. Jak již bylo řečeno, za zvlášť zavrženíhodnou pohnutku se považuje pohnutka, která je v příkrém rozporu s občanskou morálkou a svědčí zpravidla o morální zvrhlosti, bezcitnosti, bezohledném sobectví a pohrdavém postoji k lidskému životu, např. může jít o pomstychtivost. Jednou z podmínek pro uložení výjimečného trestu na doživotí podle § 54 odst. 3 trestního zákoníku je, že uvedený znak bude naplněn s mimořádnou intenzitou.

33. Samotnou pomstychtivost jako zavrženíhodnou pohnutku je nepochybně nutno z morálního hlediska vykládat ve dvou úrovních. V první úrovni přichází zpravidla náhle a neočekávaně tak, aby si to zasazený člověk nemohl ještě rozmyslet a od provedení pomstychtivého činu již nemohl ustoupit. Postihuje typ lidí vznětlivých, citově ihned rozrušených, kteří v takovém okamžiku nejsou schopni odolat žádosti této své negativní (pasivní) vlastnosti, a proto ji z pravidla podléhají a na podnět reagují okamžitě.

34. Ve druhé úrovni člověk svou pomstychtivost provádí vypočítavě, chladnokrevně a naprosto jistě, vyčkávající na nejhodnější dobu a příležitost. Je to typ takzvaných ukrutníků, kteří jsou při osnování své pomsty daleko vynalézavější, takže zasahují svou obět' zcela jistě, skoro matematicky vypočítavým způsobem. Jejich srdce je ledové a při dosažení jejich cíle cítí určité samolibé zadostiučinění. Jistě není třeba zdůrazňovat, že druhá úroveň je z trestně právního hlediska společensky daleko škodlivější a nebezpečnější.

35. A právě o druhou úroveň jde v případě obžalovaného J. D.. O pachatele, který se mstí stran skutků pod bodem I. a IV. s odstupem několika let, stran skutku pod bodem III. několika týdnů, který veden pomstychtivostí pečlivě váží a volí způsob usmrcení, opatřuje si programově prostředky k jeho realizaci, v podstatě nedává svým obětem šanci a ve svém zvráceném plánu pokračuje bez jakýchkoli morálních zábran v průběhu několika dnů, a jehož jednání nepochybně naplňuje u skutku pod bodem IV. výroku v relaci k nezpochybnitelnému předchozímu uvážení znak zvlášť zavrženíhodné pohnutky, navíc s extrémně mimořádnou intenzitou.

36. Přidá-li se k výše uvedenému rozboru fakt, že obžalovaný je podle závěrů znalců z odvětví dušezpytných věd osobou jevící patologické rysy, a to paranoidní, narcistní, anankastické, rigidní, se sníženou schopností dosahovat na emoce druhých lidí, že možnost jeho resocializace je hodnocena jako nízká, a to vedle poruchy osobnosti také vzhledem k přesvědčenosti o své verzi, o oprávněnosti vlastního chování, neochotě připustit jinou verzi výkladu, kolísání mezi moralizujícími postoji a tvrdě kritickými postoji k druhým, bez dostatečného vyvážení postojů, přičemž v případě zavržení druhého člověka má tendenci jej vnímat jako nezasluhujícího soucit, a vezme-li se v úvahu, že jde o trvalou poruchu osobnosti, která není medicínskými prostředky ovlivnitelná a že se znalci důvodně obávají možnosti opakování obdobného protiprávního jednání, pak lze spolehlivě uzavřít, že uložení výjimečného trestu odnětí svobody vyžaduje účinná ochrana společnosti a že není naděje, že by obžalovaného bylo možno napravit trestem odnětí svobody nad dvacet až do třiceti let. To platí o to více, jestliže jediným pozitivním aspektem pro případnou resocializaci je podle znalce psychologa inteligence obžalovaného, kterou však tento využívá negativně ve směru neoprávněných podezřívání.

37. Vrchní soud v Praze proto uzavírá, že výjimečný trest odnětí svobody na doživotí uložený Městským soudem v Praze je zákonný a plně odůvodněný. Legitimním zůstává i rozhodnutí o způsobu jeho výkonu, kdy městský soud zařadil obžalovaného J. D. v souladu s § 56 odst. 2 písm. b) trestního zákoníku do věznice se zvýšenou ostrahou.

38. Na místě je i uložení trestu propadnutí věcí, neboť ve výroku vyjmenované předměty byly i podle skutkových vět užity ke spáchání trestných činů a jde o věci náležející obžalovanému.

39. Z podnětu odvolání obžalovaného a poškozené M. K. nicméně zrušil odvolací soud výrok o náhradě škody ohledně této poškozené. Z podnětu odvolání obžalovaného pak zrušil i výroky o náhradě škody ohledně poškozených J. L., A. L., L. L. a R. K..

40. V případě poškozených M. K., J. L., A. L. a L. L. byla důvodem zrušení skutečnost, že vyjma částečného nároku na náhradu škody ohledně poškozené M. K., se všichni tyto poškození připojili k trestnímu řízení s nárokem na náhradu nemajetkové újmy v penězích, a nikoli s nárokem na náhradu škody.

41. Vrchní soud v Praze v tomto směru poukazuje na ustanovení § 228 odst. 1 trestního řádu, které stanoví, že odsuzuje-li soud obžalovaného pro trestný čin, kterým způsobil jinému majetkovou škodu nebo nemajetkovou újmu nebo kterým se na úkor poškozeného bezdůvodně obohatil, uloží

mu v rozsudku, aby poškozenému nahradil majetkovou škodu nebo nemajetkovou újmu v penězích nebo aby vydal bezdůvodné obohacení.

42. Pojem "škoda" není v trestním řádu ani trestním zákoníku blíže definován, ale obdobně jako v ostatních právních odvětvích je v trestním právu chápán jako újma v majetkové sféře poškozeného, je-li vyjádřitelná penězi (viz R 34/2001-II). Za majetek se považuje souhrn veškerých majetkových hodnot poškozeného (věci, pohledávky, jiná práva a penězi ocenitelné hodnoty - viz § 495 občanského zákoníku). Všechny hmotné předměty jsou věcmi, pokud jsou ovladatelné a slouží potřebě lidí (viz § 489 občanského zákoníku). Za věc pak trestní právo považuje i ovladatelné přírodní síly (elektrina), živá zvířata a zpracované oddělené části lidského těla (viz § 134 trestního zákoníku).

43. Pojem "nemajetková újma" znamená újmu odlišnou od škody na jiných právech poškozeného, u které právní předpisy umožňují peněžní vyjádření. Nemajetková újma se odčiní poskytnutím přiměřeného zadostiučinění (viz § 2951 odst. 2 občanského zákoníku), ovšem vždy musí být v rámci adhezního řízení vyjádřena v penězích (viz § 43 odst. 3 trestního řádu).

44. Z požadavků poškozených M. K., J. L., A. L. a L. L. vyplývá, že, vyjma částečného nároku na náhradu škody ohledně poškozené M. K., tito vznesli nárok na náhradu nemajetkové újmy.

45. Po zrušení předmětných výroků o náhradě škody proto odvolací soud znovu rozhodl podle § 259 odst. 3 trestního řádu tak, že obžalovaného J. D. uznal podle § 228 odst. 1 trestního řádu povinným zaplatit na náhradě nemajetkové újmy v penězích poškozeným 1) J. L. částku 1 200 000 Kč, 2) A. L. částku 1 200 000 Kč, 3) L. L. částku 1 200 000 Kč a 4) M. K. částku 342 775,15 Kč. Další diferenciaci nemajetkové újmy ohledně poškozené M. K., jak bylo požadováno v jejím odvolání, není podle názoru vrchního soudu potřebná, neboť tato dostatečně vyplývá z odůvodnění. Zároveň vrchní soud rozhodl, že podle § 228 odst. 1 trestního řádu je obžalovaný povinen zaplatit na náhradě škody poškozené M. K. částku 24 049,94 Kč.

46. V případě poškozené R. K. pak odvolací soud rozhodl tak, že tuto poškozenou podle § 229 odst. 1 trestního řádu odkázal s jejím nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Poškozená se sice včas připojila s požadavkem na náhradu škody ve výši 212 200 Kč, nicméně jednak tato škoda není nijak konkrétně vyjádřena v popisu skutku pod bodem II. výroku napadeného rozsudku, jednak ze samotného připojení vyplývá, že takto vyčíslená částka není ničím podložena a potvrzena.

47. Zákonným a odůvodněným je v napadeném rozsudku výrok o přiznané náhradě škody ohledně poškozených Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR, Zdravotní pojišťovny Ministerstva vnitra ČR a Oborové zdravotní pojišťovny zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví, kdy ve výroku vyčíslené částky reprezentují náklady smluvních zdravotnických zařízení vynaložené na lékařské ošetření poškozených, přičemž odpovědnost obžalovaného je dána ustanovením § 55 odst. 1 zák. č. 48/1997 Sb., podle kterého má poškozená organizace vůči třetí osobě právo na náhradu těch nákladů na péči hrazenou ze zdravotního pojištění, které vynaložila v důsledku zaviněného protiprávního jednání této třetí osoby vůči pojištěnci.

48. České správě sociálního zabezpečení, OSSZ Praha – východ, náleží regresní náhrada ohledně poškozené M. K. podle § 126 odst. 1 zák. č. 187/2006 Sb. o nemocenském pojištění, podle něž „ten, kdo způsobil, že v důsledku jeho zaviněného protiprávního jednání zjištěného soudem nebo správním úřadem došlo ke skutečnostem rozhodným pro vznik nároku na dávku, je povinen zaplatit orgánu nemocenského pojištění regresní náhradu“. Krajskému ředitelství Policie ČR hl.

města Prahy byla přiznána náhrada škody ohledně poškozeného R. S. za bolestné a náhradu za ztrátu na služebním příjmu proplacené zaměstnavatelem.

49. Ze všech výše uvedených důvodů bylo rozhodnuto, jak ve výroku tohoto rozsudku uvedeno. Konstatovat je jen dlužno, že v ostatních výrocích zůstal napadený rozsudek nedotčen.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není řádný opravný prostředek přípustný. Lze však proti němu podat dovolání. Nejvyšší státní zástupce je může podat pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch i neprospěch obviněného, obviněný pro nesprávnost výroku tohoto rozhodnutí, který se ho bezprostředně dotýká. Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. Dovolání se podává u soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud ČR. Nutný obsah dovolání je vymezen v ustanovení § 265f trestního řádu.

Praha 5. prosince 2022

JUDr. Martin Zelenka, v.r.
předseda senátu